

EL POBLE CATALÀ

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTHECA CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES. 4 pessetes trimestre PAISOS D'UNIO POSTAL. 9 pessetes trimestre

ANY V

Barcelona, diumenge 17 de maig de 1908

NÚM. 819

REDACCIO Y ADMINISTRACIO: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.—TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTHECA CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES. 5'00 pessetes trimestre BARCELONA. 1'50 pessetes cada mes

5 Cts.

Carme, 10, p. al Saldos (Casa Esqué)

UNICA CASA A BARCELONA QUE VEN A PREUS INCREIBLES
Guants llargs calats de 14 botons. a 1'25 ptes. parell
Mitones 12
Mitons escocesos per nen. 0'75
Mitons color sòlit en negre i culro, sola i taló dobles. 0'25
Tots malla per bruses, alta neveta. 0'80
Cintes fantasia classe extra número 80. des de 1'20 pessetes metre.
Sensacional. Refaixos morat en negre i colors. a 3'00 pessetes un

MAQUINES PERA COSIR

MAQUINES PERA FER MITGES

BICICLETTES

Santasusana Carme, 34

Casa de confiança, fundada en 1870.—La més antiga d'Espanya

Cafeol

15 anys d'èxit. Cura el ventrell (dolor, debilitat, etc.). Pestrement i ses conseqüències (cefalalgia, febrilitat, etc.). Demanda a les farmàcies.

OLIS FINIS REGAS

VENDA EN TOTS ELS COLMADOS Y DROGUERIES

A. MASÓ Y LÓPEZ ADVOCAT. Despatx: Ronda de Sant Pere, 11, primer.—Gratis als pobres de tres a quatre

El Sol-Boqueria, 33 y 35 y Cegos, 2

Merceria y genres de punt

Guants fil senyora. des de 1'00 ptes.
Mitones 0'75
Vestits brodats. 15'00

SE LIQUIDEN TOTS ELS ADORNOS AB 50 PER 100 DE REBAIXA

ACADEMIA

Arce, 7, pral. (Plaça Santa Eulària)

FUNDADA L'ANY 1879
Càlcul mercantil, Teneduria de llibres, Reforma de lletra, Correspondencia comercial, Idiomes, per professors estrangers, Ortografia, Mecanografia y Taquígrafia. Centre d'ensenyament pràctic i breu, pel sistema individualitzat. Aquesta Acadèmia s'ha distingit pel nombre suficient de professors especialistes per atendre degudament les classes, obertes des de les nou del matí a les onze de la nit. Completa l'ensenyament per als alumnes majors d'edat.

COTS

DE NOSTRA COLLABORACIÓ

Espectres

(Del Centenari)

El «Times», de Londres, va solemnitzar l'any del centenari reproduint, dia per dia, articles i notícies corresponents a la mateixa diada del passat segle. Així la victòria de Trafalgar, per exemple, va revivir en tota la vitalitat dels aconteixements de l'hora, sobre un dels períodes més lleugers del món. Se pogué anar seguint, hora per hora, els dubtes, les suspensions, els recels, sobre la marxa d'aquell Nelson qui anava a pagar ab la vida la seva immortalitat.

Sí, a Espanya, la «Gaceta» de Madrid, fés altre tant, seria curiós posar, a la vora del seu dinastisme d'avui, fragments de proclames com aquest, publicat el 7 de juny de 1908:

«Cuando España, esta nación tan favorecida de la naturaleza, embrocada, aniquilada y envilecida a los ojos de la Europa por los vicios y desórdenes de su gobierno, tocaba ya al momento de su entera disolución... La Providencia nos ha proporcionado, contra toda esperanza, los medios de preservarla de su ruina, y aún de levantarla a un grado de felicidad y esplendor a que nunca llegó, ni aún en sus tiempos más gloriosos. Por una de aquellas revoluciones pacíficas que sólo admira el que no examina la serie de sucesos que las preparan, la casa de Borbón, desposeída de los tronos que ocupaba en Europa, acaba de renunciar al de España, el único que le quedaba: trono que en el estado cadavérico de la nación... no podía ya sostenerse; trono, en fin, que las mudanzas políticas hechas en estos últimos años le obligaban a abandonar. El príncipe más poderoso de Europa ha recibido en sus manos la renuncia de los Borbones: uno para añadir nuevos países a su imperio, demasiado grande y poderoso, «sino para establecer sobre nuevas bases la monarquía española...» Y en el momento mismo que la aurora de nuestra felicidad empieza a amanecer, en el que el héroe que admira el mundo, y admirarán los siglos, está trabajando en la grande obra de nuestra regeneración política... ¿será posible que los que se llaman buenos españoles, que como aman de corazón a su patria, quieran verla entregada a todos los horrores de una guerra civil...? En el mateix número de la «Gaceta» s'oferia an en Mu al cob de guardes de corps per restablir la pau. Y sempre, sempre, se retricta el patriotisme com a inspirador de aqueixa actitud... A l'entrentat, així mateix per patriotisme, les Juntes locals organitzaven la defensa espanyola contra l'intervenció francesa, en nom de l'independència.

disposat a parecer menos bueno. Para salir lo mejor posible de esta tarea repugnante a un hombre destinado a reinar, es impedir desplegar grandes fuerzas, a fin de impedir más sublevaciones y que haya menos sangre que verter y menos lágrimas que engajar. De cualquier modo que se resuelvan los negocios de España, su rey no puede hacer más que gemir, porque hay que conquistar por fuerza...»
Y aquest és el rei que Espanya va rebutjar brutalment per entregar-se a Ferran VII.

GABRIEL ALOMAR

Política estrangera

L'AUTONOMIA A ISLANDIA

Islandia, la gran illa del mar Glacial Àrtic, rebra segurament dintre poc temps el regal magnífic de la seva autonomia. La comissió nomenada ab motiu del viatge que l'any passat feu a l'Islanda el rei de Dinamarca, ha emés el seu dictamen, en el qual proposa al rei la reforma de les relacions constitucionals entre Dinamarca i l'Islanda, concedint a l'illa una amplíssima autonomia que es quasi l'independència.

El projecte de la susdita comissió estableix que l'Islanda és un país lliure i autònom, unit a la Dinamarca per un sobirà comú i per ministeris comuns. Se fan concessions als islandesos en lo relatiu a l'inspecció de la pesca i a la seva nacional-sació. Se crea a l'Islanda un Tribunal Suprem que resolrà en darrera instància les qüestions jurídiques dels ciutadans de l'illa. Ademés se reconeix oficialment la bandera islandesa.

La l'Islanda deixarà de pagar la quota anual que actualment satifa, a cambi d'entregar d'una sola vegada la suma de coronas 1.500.000. Islandesos y danesos disfrutaran dels mateixos drets. El tresor islandès contribuirà ab la seva part a la llista civil i el monarca se titularà rei de Dinamarca i d'Islanda.

Al cap de vint-i-cinc anys la nova llei podrà ésser revisada i la comunitat dels dos països denunciada en part. Emperó, la comunitat de sobirania i dels dos ministeris d'Afers estrangers i de la Defensa nacional no podrà alterarse.

Com se veu, el projecte otorga a l'Islanda una autonomia superior a la que tenen els diversos estats d'una federació. En moltes coses sobrepasa a les tant benaventurades Bases de Manresa. La base constitucional del nou règim—comunitat de la sobirania real—és la mateixa sobre la qual estava establerta l'unió de Suecia i Noruega i està fonamentada la de Hongria i Àustria.

Els polítics i escriptors que per a combatre'l moviment nacionalista català feien rebre sovint l'argument de la suposada tendència mundial a l'unitat, no venen pas confirmada pels fets la seva afirmació. Els actuals de les nombroses qüestions nàtals a l'Islanda són les nombroses qüestions nacionals d'Europa, la solució satisfactoria de les quals sols pot trobarse en un criteri d'expansió autonomista i lliberal.

A. R. y V.

TOT PASSANT

Transfiguració

Avui comença una era d'acció positiva per a l'opinió lliberal de Barcelona. En aquesta jornada de l'any, en aquest renovellament de la vida, en aquest esplendor florir de tota cosa, les forces liberals barcelonines reneixen també triomfalment, que reneixen es sortir de l'emboscada somnolenta de fins ara, d'aquesta somnolència que les feia estar disperses, inactives. Y reneixen ab un tirat de cosa nova, desconegut en elles fins avui: reneixen desenganyades del vell idealisme absolut, per entregar-se en cos i ànima a la realització d'una feina concreta, positiva.

Oh meravellós, oh fecunda mudansa! D'inactius somnolents, ella's convertix en obres de l'èsser. Abandonada definitivament aquella norma de conducta del tot o res, aquell voler reformar les coses de cop y volta, en la llur totalitat, sense tenir en compte que les més grosses y positives y segures reformes són aquelles que's realitzen per parts, fragmentàries, ja no tornarem a caure en els dogmatismes y sectarismes que esterilitzaven les nostres forces. Lentament però seguitament, ab serenitat y energia allhora, anirem convertint en obra positiva, tot allò dels nostres ideals que sigui possible encarnar en la realitat immediata. Y ja veurem si n'el·lèstrem de feina! Sempre endavant, sempre posats a tasca, reformant les coses en detall per aconseguir en últim terme la total reforma del conjunt, forem més en una sola jornada, que en anys y anys de predicar la necessitat i la possibilitat d'un total capgirament per obra y gracia d'un sol miraculós y momentani esforç, sense mai posar les mans a l'obra de la més petita renovació, de la més senzilla reforma.

Ja no hi tornarem a perdre'l temps en semblants prèdiques! Y la conciencia del perfecte equilibri entre lo que volem y lo que podem, ens evitarà el perill de caure en aquelles violències que són fil·les de creure l'impossibilitat de dur a terme l'empresa d'una total y sòpida renovació, folia fantasia que està per damunt de les forces humanes convertint mai en realitat immediata.

J. POUS Y PAGES

Catalunya a les Corts D'ESpanya

Sessió del Congrés del 14 de maig

PERAL DISTRICTE D'ARENS

El Sr. PRESIDENTE: El Sr. Calvet té la paraula.
El Sr. CALVET: Para hacer algunas breves consideraciones, principalmente dirigidas al Sr. Ministro de Gracia y Justicia, respecto al nombramiento de Jueces municipales del distrito de Arenys de Mar, que tengo el honor de representar.

Indudablemente que uno de los fines primordiales de la última ley Municipal que se promulgó, fué el tratar de separar en lo posible, y casi en absoluto, la administración de justicia de la política, y eso que todos nos propusimos y que creíamos haber alcanzado en teoría, hemos de convenir que a juzgar por el resultado de la práctica, al menos por lo que respecta al distrito que yo represento. Allí nos hemos encontrado con que han bastado unos informes que se circularon en su tiempo por el que entonces desempeñaba el Juzgado de primera instancia del distrito, para que haciendo caso de esos informes, que obedecían únicamente a fines políticos de elementos caciquistas completamente despreciables, no sólo en la comarca, sino en Cataluña entera, se viniera a tachar a todas aquellas personas que en el distrito había más prestigiosas y más respetables, y al mismo tiempo que figuraban como las más significadas para desempeñar esta clase de cargos, toda vez que merecían el respeto de sus vecinos, que eran acreedores a toda clase de consideraciones personales, que habían desempeñado el cargo de Jueces municipales en alguna ocasión, y además alguno de ellos en determinadas épocas de alcalde. Encontrándose en lo antedicho entre otras poblaciones las de San Esteban de Palautordera, San Pol, Arenys y Canet, hasta el extremo de que en Canet se ha nombrado juez municipal al director de uno de los periódicos políticos, causa que debería ser suficiente para su nulidad toda vez que no son los apasionamientos políticos garantía de la imparcialidad en la misión de justicia que el cargo impone.

Pero no es eso sólo; hay dos casos en los cuales voy especialmente a ocuparme: los de Calella y San Celoni.

En el caso de San Celoni se trata de dos vecinos que tenían derecho a desempeñar el cargo de juez municipal, pero uno de ellos con preferencia según la ley respectiva del otro, porque tiene la carrera de abogado y el otro la de médico. El abogado, D. José Alarás, es una de las personas más prestigiosas del distrito, el primer contribuyente, es presidente de varias entidades que existen en la población y su familia reside allí, lo propio que él, desde tiempo inmemorial; pues no obstante estas circunstancias, que parece debían haber sido bastantes para que se le diera el cargo de juez municipal, toda vez que la ley consigna expresamente que ha de tener preferencia sobre todos los que no sean abogados el que posea esta condición, no obstante eso, se nombró juez municipal al que ejerce la carrera de médico y que sólo hace tres ó cuatro años que reside en la población.

Este es un caso, en mi sentir, perfectamente ilegal, que no viene justificado dentro de la ley, y del cual se hizo apelación al Tribunal Supremo.

Yo creí, señores Diputados, que el Tribunal Supremo antes de resolver hubiera examinado los expedientes que se le han mandado; pero haciendo favor a los que componen este Tribunal, he de suponer que no han examinado el expediente de San Celoni, porque si lo hubieran hecho habrían comprobado que los informes dados por el juez de primera instancia que desempeña entonces aquel Juzgado, que ya no desempeña, haciéndolo perfectamente el actual, cosa que me complace en reconocer, que aquellos informes eran apasionados y estaban desmentidos y anulados por los informes que habían venido de personas de prestigio que atestiguan que el Sr. Alarás tenía perfecto derecho a desempeñar aquel Juzgado, mereciendo las consideraciones de todos sus convecinos, por pertenecer a una familia cuya historia es de las más brillantes dentro de la población, siendo además primer contribuyente de la misma.

Por tanto, ruego al Sr. Ministro de Gracia y Justicia que mande traer a la Cámara el expediente que hace referencia a este asunto, y que proceda en todo aquello que pueda hacerse legalmente en el sentido de que la ley se respete y se cumpla.

También tengo que hacer constar el caso de Calella.
En Calella se concedió el cargo de juez municipal al Sr. Francesch, que no residía en la población, que no puede residir en ella, puesto que es gerente y administrador de dos Compañías que están establecidas en Barcelona, cargos que, por su importancia, hacen necesario que esté constantemente en la capital. Es gerente de la Empresa Marítima de transportes y dragados de la Compañía de descarga mecánica de carbón de Barcelona; la gerencia de estas dos Compañías le obliga a hacer frecuentes viajes a Rosas y a la Coruña, lo cual le impide desempeñar, como debiera, el cargo de juez municipal de una población como Calella, que dista tres horas de Barcelona, siendo para él difícil y volver en el mismo día.

Por tanto, yo entiendo que este señor, que no tiene su residencia en aquella población, es incompatible con el cargo que se le concedió, y espero que el Sr. Ministro de Gracia y Justicia resuelva lo procedente para que los vecinos de Calella tengan en la administración de la justicia municipal a quien esté al frente de la misma, no como en el caso actual, que después de darle posesión pidió licencia y no se le ha vuelto a ver más por el Juzgado.

Y ya en el uso de la palabra rogaré al Sr. Ministro de Fomento que procure hacer todo lo posible para que el puerto de Arenys de Mar, declarado de utilidad general, se pueda tramitar y resolver a la mayor brevedad posible y dentro de las mejores condiciones, toda vez que el puerto de Arenys de Mar, por sus condiciones especiales, tiene una situación magnífica para que puedan recalar en él todas las embarcaciones que de Barcelona y de la costa francesa salen, pues se encuentran a la mitad del camino y tiene una excelente bahía donde pueden entrar.

Yo celebro que uno de los compañeros de la mayoría se haya preocupado de los intereses de mi distrito; sólo lamento que quien tales manifestaciones ha insinuado y que representaba el distrito en legislaturas anteriores, no hubiese pedido ya antes la declaración de interés general de aquel puerto, y haya habido necesidad para que esto indicara que por nuestra parte, de acuerdo con el Ayuntamiento de aquella población y con las principales personalidades de la misma, se realizaren todas aquellas gestiones encaminadas a trazar un plano de aquella bahía y hacer todo lo necesario para que pudiera tener cuerpo la idea antes de llevarla a la Cámara para mejor conseguir la realización de nuestras aspiraciones.

Yo ruego al Sr. Ministro de Fomento

que, poniendo en este asunto todo el celo que yo reconozco pone S. S. en todos los de su Departamento, y principalmente en los que a Cataluña afectan, procure que se traduzcan en la práctica lo más brevemente posible las aspiraciones de aquel distrito y de toda aquella comarca catalana.

EL PRESUPUESTO DE CULTURA

El Sr. PRESIDENTE: El Sr. Vallés y Ribot tiene la palabra para alusiones personales.

El Sr. VALLES Y RIBOT: Señores Diputados, tanto porque el grupo de Diputados a que pertenezco fué aquí traído por el formidable alzamiento del pueblo catalán, en cuya bandera autonomista figura como primer lema el de la tolerancia, como porque al intervenir en este debate he de hablar del Presupuesto de Cultura, adoptado por el Excmo. Ayuntamiento de Barcelona, obra magna de progreso y de tolerancia también, procuraré inspirar mi modesto discurso en este sentimiento de respeto y de consideración a todas las ideas y a todas las creencias, para que mi oración no empatee en lo más mínimo este sentimiento, y al propio tiempo no esté en pugna lo que diga con la significación de Solidaridad Catalana y con lo que yo entiendo que es el alma y el espíritu del Presupuesto de Cultura del Ayuntamiento de Barcelona.

He de decirlos algo, Sres. Diputados, de la situación especial en que yo me dirijo a vosotros dentro de este debate.

Initiada esta discusión, iniciado este debate por uno de los más ilustres oradores de esta Cámara, en una extensión, dándole un alcance, determinándole una esfera dilatadísimos, puesto que lo inició para ocuparse de todos los problemas y de todas las cuestiones que atañen a la instrucción, a la enseñanza pública, hubo de aludir al Presupuesto de Cultura de Barcelona, y de una manera especial, a la suspensión decretada por el alcalde de aquella ciudad de una de las bases que constituyen este Presupuesto.

Si no todos, gran número de Diputados de la Solidaridad catalana que, como este que os dirige la palabra, piensan y sienten, desde el instante en que se susurró en Barcelona lo que consideramos en el primer momento increíble, de que el alcalde de la ciudad suspendiese el presupuesto en todo ó en parte, nos reunimos, estimando que desde el instante en que ya era acuerdo del Ayuntamiento de Barcelona, y acuerdo ratificado por el mismo, la aprobación del Presupuesto de Cultura, el que se modificase ó se derogase este presupuesto, ya no había de incumbir más que a la propia Corporación municipal ó al mismo pueblo de Barcelona entendimos que esta ya no era cuestión de si lo que contenía la Base 5ª estaba bien ó estaba mal, si era conveniente ó no, si era bueno ó si era malo, entendimos que desde aquel instante el velar por la integridad, no ya de la Base 5ª, sino de todas las bases acordadas, fínterin la misma Corporación municipal ó el pueblo, la ciudad de Barcelona, no las modificase, no era ya una cuestión doctrinal, ya no una cuestión reservada al privativo criterio de cada uno de los individuos de la Solidaridad, sino que era una cuestión de autonomía municipal, y por consiguiente, una de las que forman, de las que constituyen el lazo de unión que nosotros deseamos que sea indisoluble entre todos los catalanes y entre todos los representantes del pueblo catalán, parte del nexo, de la conjunción suprema de la Solidaridad de Cataluña; y así entendiendo procuramos que se reuniesen todos los Senadores y todos los Diputados de la tierra catalana, y en esta reunión preponderó el siguiente criterio, criterio eloquentemente expresado por los señores Carner y Cambó, el criterio de que sin entrar en el fondo del Presupuesto de Cul-

tura, y mucho menos en el fondo de la Base 5ª, desde el instante en que las bases del presupuesto habían sido aprobadas por virtud de acuerdo ratificado luego por el Ayuntamiento de Barcelona, debían entenderse y entender todos, debía entenderse, que nadie, ningún poder extraño al representante de la ciudad de Barcelona podía poner su mano sobre el Presupuesto de Cultura.

Esto lo dijo el señor Carner expresando su pensamiento, concorde con el que informa la mayor parte de las bases del Presupuesto de Cultura; este expresó el señor Cambó salvando su opinión contraria a algunos puntos ó bases de ese presupuesto; pero ambos coincidieron en este criterio, criterio de solidaridad, criterio de autonomía, que arrancó del pensamiento que a nosotros nos informa, así respecto de la autonomía de la región catalana, como respecto de la autonomía de los Municipios que la integran.

Manifestaron su conformidad con este criterio casi todos los Senadores y Diputados que estaban presentes en aquella reunión. Hizo salvedades, pero lo que sí él respecta y por lo que atañe a sus creencias religiosas, el señor Duque de Solferino, é hizo alguna salvedad puramente personal é individual un distinguido compañero mío de representación de Barcelona, el señor Puig y Cadafalch; todos los demás presentes, así Senadores como Diputados, algunos llevando la representación de otros ausentes, se manifestaron conformes con este criterio del señor Carner y del señor Cambó, pero todos coincidieron en que no habiendo el alcalde de Barcelona suspendido ni dejado de suspender el acuerdo, nosotros debíamos dar ejemplo a otros que ciertamente no lo seguían, de respeto y de consideración a la iniciativa del alcalde, y que, por lo tanto, no habíamos de ir al alcalde a significarle nada de nuestro criterio respecto a su actitud con referencia a las bases del Presupuesto de Cultura; y en su virtud, ni aun aquellos Diputados que habíamos iniciado la reunión y que de primer momento nos sentimos inclinados a acercarnos al alcalde para hacerle presente nuestra aspiración y nuestro deseo, desde el instante en que se determinó este criterio en la reunión de Solidaridad catalana, desistimos de acercarnos al alcalde para formularle linaje alguno de peticiones, pero como ya teníamos hora designada por él, cumpliendo deberes de cortesía, fuimos a verle para indicarle que nosotros habíamos de ir a formularle una demanda, pero que dado el acuerdo del día anterior tomado por la Solidaridad entera, creíamos que habíamos de limitarnos a saludarle y a reiterarle el testimonio de nuestra simpatía, de nuestra consideración y de nuestro afecto.

Así las cosas, como asombro, no diré de la mayor parte de Barcelona, porque esto no es posible apreciarlo con exactitud pero con asombro general de la ciudad de Barcelona, se sabe oficialmente la noticia de que el alcalde ha suspendido el acuerdo, y entonces, no todos los Diputados y Senadores solidarios, pero sí gran número de ellos, consideramos que ya era llegada la hora de que este asunto viniera al Parlamento español; y cuando nos disponíamos a acudir a Madrid para en el Congreso en forma reglamentaria, suscitar la cuestión, promover el asunto, recibimos un telefonema de un compañero nuestro que se encontraba en Madrid, en el que se nos decía que el señor Canalejas, con motivo de la interpelección que inicial a, nos había aludido. Apresuramos entonces la realización de nuestro propósito de venir a Madrid, y al efecto, nos dirigimos a nuestro digno Presidente pidiéndole un turno, es decir, pidiéndole que nos diese manera de intervenir en el debate, y el señor Presidente, con aquella amabilidad que es su propia y que todos nosotros tanto le agradecemos siempre, nos contestó diciendo que turno no podíamos consumir, porque estaban ya ocu-

MITING DE LA TOLERANCIA

Barcelonins:

Davant el sectarisme dels ultramontans, que voldrien imposar per la força llurs idees, dificultant l'obra de cultura y equitat elaborada per la Corporació Municipal que'ns representa, tenim tots el dever d'afirmar el més absolut respecte y la més ampla tolerancia als sentiments y a les idees de tots els ciutadans, bo y defensant l'obra total del Pressupost de Cultura.

Aquest es el sentit del miting que ha de celebrar-se avui, a les onze del matí, al teatre del Tivoli, en el qual parlaran el senador Don Eusebi Jover, en representació dels Progressistes; el diputat provincial Don Santiago Gubern, en representació dels Nacionalistes Republicans; el diputat provincial Don Baldomer Tona y Xiberta, en representació dels Federals; el regidor Don Francisco Layret, en representació de l'Unió Republicana; el company Don Josep Gomaposada, en representació de l'Agrupació Socialista, y un representant de les Societats Obreres.

Barcelonins! Per la cultura del nostre poble; pel nostre dret a organitzar la nostra vida, que'l representant del Poder central a l'Ajuntament ha desconegut y atacat; pel respecte a totes les idees, acudiu a sancionar la campanya ab la vostra presència.

Visca la Barcelona lliberal, que ha de fer la ciutat lliure y poderosa!

gados todos, pero que podríamos intervenir para alusiones en el debate el sábado próximo pasado. Deferentes y agradecidos al señor Presidente, el sábado estábamos aquí. Ya ve el señor Canalejas cómo, sin duda por falta de información, se extravió equivocadamente de aquel silencio nuestro que, naturalmente, sin datos ni antecedentes, había de admirarle, y a qué se refería en el elocuente discurso que tuve el gusto de escuchar de sus labios.

No; aquí no podíamos callar, no podíamos callar ninguno de los solidarios, no podíamos callar nosotros los de largo aliento democrático y republicano, por nuestros simpatías al fondo, al espíritu del Presupuesto de Cultura, y, sobre todo, por las que nos infunde la Base 5.ª suspenso. No podía callar ninguno por el común amor, por la común pasión, santa, que sentimos por la autonomía. Siempre había de haber, por lo que respecta a la suspensión de la Base 5.ª, una voz en Solidaridad que, más o menos, se levantara aquí para protestar de la suspensión de esta base, suspenso dictado por un delegado del Gobierno central precisamente en unos momentos en que el Estado español está en materia de enseñanza, como declara elocuentemente el señor Canalejas, en verdaderas tinieblas. De modo que cuando viene un rayo de luz de una de las regiones; cuando viene de una de las regiones españolas algo que puede ser criterio, que puede ser orientación, a un delegado de este Gobierno se le ocurre suspender parte principal de este presupuesto, apagando aquella luz que podía iluminar a toda España.

Dentro del dilatadísimo campo en que están discutiendo los importantes temas enunciados ayer por el señor Canalejas, es claro que yo no entraré, ni me lo permitirán, por otra parte, mis limitadas facultades para ocuparme de todos, no porque no valga la pena, no porque ninguno carezca de importancia, yo creo que la tienen indiscutiblemente, sino porque en relación al tiempo, en relación al estado de espíritu en Barcelona, en relación a la naturaleza especial del asunto que entraña la Base 5.ª, sobre todo en relación al hecho inaudito de haberse ésta suspendido por el alcalde, es indudable, el señor Canalejas y los demás señores Diputados los comprenderán, si lo verán, es indudable, que de todos los puntos de la interrelación, el que ha de atraer por de pronto nuestra atención, es el que ha de tener en este debate una preferencia manifiesta hoy por hoy, es el que se refiere a la neutralidad de la enseñanza, la que, por consiguiente, entraña esta Base 5.ª del Presupuesto de Cultura.

He aquí la razón. (El señor Vincenti. Ya llegaremos a la 6.ª). También en hablaremos de la 6.ª, pero incidentalmente, y así hablaremos de todas, si se quiere, sin competencia y sin ilustración, pero de buena fe y con grandes convencimientos.

Muy pronto entré en materia, es decir, en materia ya he entrado; muy pronto entré en lo que ha de ser nervio de mi discurso, pero antes he de dirigir un ruego al señor Presidente del Consejo de Ministros.

Mientras la interrelación del señor Canalejas no se había concretado, determinado, individualizado en la Base 5.ª, mejor dicho, en la referente a la suspensión de la Base 5.ª, claro es que el debate podía haber seguido su curso, entendiendo el señor Canalejas y los demás oradores, sólo y únicamente, con el señor Ministro de Instrucción pública; pero en mi concepto, desde el instante en que hemos de hablar de la Base 5.ª y del decreto referente a su suspensión, y hemos de hablar de ello, con el propósito de ver si conseguimos que el Gobierno exprese sobre este punto su criterio, ya no es posible que contemos únicamente con el señor Ministro de Instrucción pública.

Considerándolo así, yo me permito y me sabe muy mal tenerlo que hacer yo, tan modesto Diputado, rogar al señor Presidente del Consejo de Ministros que fije en mis palabras su atención para que merezcan una contestación respecto de las consideraciones que voy a exponer; pero tenga en cuenta en este caso S. S., que todo lo que a mí personalmente me interesa es la falta para dirigirme este cariño y requerimiento (El señor Presidente del Consejo de Ministros. La tiene sobrada S. S.), se suple con que hablo en nombre de otros muchos compañeros míos de Solidaridad, y me parece que puedo hablar en estos momentos, y por lo que voy a decir, en nombre, si no de todo el pueblo de Barcelona, de toda la Barcelona liberal y progresiva.

Estos títulos sobre los parvos míos parecen ser los que yo voy a rogar al Sr. Presidente del Consejo que fije en mi mal hilvanado discurso, se sienta después dispuesto a decirme categóricamente, para que sepa Barcelona, Cataluña y la España liberal y progresiva a qué atenerse, qué es lo que piensa el Gobierno sobre la suspensión de la Base 5.ª del Presupuesto de Cultura de la capital catalana.

No quiero con estas palabras desdeñar, pienso todo lo contrario, el honor de que sobre este punto diga también algo el Sr. Ministro de Instrucción pública; pero legítimo es, aspirando como aspiramos a conocer el criterio del Gobierno sobre medida de tanta gravedad como la adoptada por uno de sus delegados por Real decreto designado, que predilectamente invite al jefe del Gobierno a que intervenga al efecto en esta discusión.

El Sr. PRESIDENTE: Sr. Vallés y Ribot, como faltan pocos minutos para entrar en el orden del día, si a S. S. le parece que no puede acabar en ese tiempo su discurso, le reservo el uso de la palabra para la sesión próxima.

El Sr. VALLÉS Y RIBOT: Yo estoy siempre a la disposición del Sr. Presidente; pero lamento mucho no poder decirle que me permita acabar, porque no podría hacerlo en diez o doce minutos, me sería esto completamente imposible. Procuraré que mi discurso no sea muy extenso; no sé si lo conseguiré dado lo premioso de mi palabra y de mi pensamiento, por falta de voluntad no será en todo caso; pero lo que sí prometo es que en la defensa de la Base 5.ª no seré tan largo como para impugnarla lo han sido las Pastorales del Cardenal Casañas, obispo de Barcelona.

EL MITING DE LA TOLERANCIA

En el miting d'avui mancarà una representació: la religiosa. Voldriem que un esperit religiós, un catòlic reconegut—perquè sens dubte que dintre de l'Església catòlica estaran molts dels concorrents al miting—un catòlic de significació s'adhereix al miting de la tolerància, afegint la seva paraula a la general de la ciutat.

Les idees, totes les idees, les conservadores i les innovadores, guanyen més en l'amable conjunció de la tolerància que en l'enfrenament. L'intransigència ideològica, les idees que en Ganivet diria «punguades», perden sempre en contingut de veritat i en bell espectacle cerebral quan assolixen una estremitat fanfàtica. Les

idees, aleshores, se tornen absolutistes, fugint d'una possibilitat d'encarnació, i per la seva defensa cauen en parany de raó, en delirants recargolaments de lògica, que les tornen lletges per manca de serenitat. Per això voldriem acoblades, sota un sol amor ciutadà, la veritat catòlica i la racionalista en la treva d'un dia de tolerància, pròleg de les futures fraternitats.

Perquè ho quèls fanàtics ultramontans volen el retorn a la vella unitat catòlica. La nostra actual lluita municipal és la mateixa lluita de les Corts Constituents de l'any 68. L'intolerància religiosa, imposada pels Reis Catòlics, volien conservar-la, perseguint als heterodoxes i als altres religiosos en els seus cultes, com ara volen perseguir la tolerància pedagògica.

Podríem demanar una rectificació de l'esperit constitucional, si aquella unitat religiosa demandada a l'any 68 i desfeta solennialment al Parlament, hagués tornat a tenir un amor en les consciències i fos una necessitat imposada pel sentiment col·lectiu. Però aquella unitat no viu més que en una feble minoria, sense poder expandir-se davant de les corrents diferencials i de tolerància que informen la política dels pobles i que creix fins en el si del catolicisme. Els clergues modernistes francesos són un exemple confirmatiu d'això i una lliçó per als nostres integrats.

Y per això ens sentíem joiosos escoltant avui, en el miting, una veu catòlica que iniciés una renovació de l'ultramontanisme català fent-lo expansiu, arrencant d'ell els impulsos estacionaris i fent-lo còs viu de toleràncies productores. Les idees no s'exhibeixen «punguades» i en el redreçament de Catalunya, de la nació catalana, tindrien aquella influència que en el perir-vindre de la França tinguéren aquells clergues que votaren la renúncia dels seus drets feudals.

FUGINT D'ESTUDI

El senyor don Enric Prat de la Riba, president de la Diputació provincial de Barcelona, replica aquí, desde les planes de «La Veu», a la nostra nota d'ahir respecte al seu solt titolot «Zurdisme». La replicca es, relativament, stau i mansoia, cosa deguda, no a humilitat evangèlica, sinó a falta de raó i arguments.

No insisteix el senyor Prat en cap de les acusacions concretes que l'altre dia dirigí al senyor Gubern. A la seva cansó hi ha posat per tonada lo de les imaginaries paraules grosses usades pel nostre amic. De la mateixa manera que ahir pregavem al director de «La Veu» que'n fés el favor d'explicar quins eren els atemptats a l'autonomia municipal continguts en una proposició del senyor Gubern, li preguem avui que'n senyali quins són les paraules grosses o lletges a que fa referència. Esperem, ben assegurats, la contestació.

Estem completament conformes en que els insults no són raons. Llàstima que'l senyor Prat se'n oblidí tant sovint d'això. Si no fos tan desmemoriat i distret no hauria fet aquella inelegant comparació ab el regidor Zardo de Olivares.

Que'l senyor Prat se sent molest quan se li diuen les coses clares? Ens ho expliquem perfectament. Y aquí sí que vé a tom allò del mirall fidel que retrata l'actiu i la fesomia a les persones.

Fem punt per avui. Celebrarem que'l senyor Prat s'allivi de les seves sensibleries.

LA PARELLA DEL ODI

«El Imparcial», orgue dels monàrquics antisolidaris, y «El País», orgue dels republicans antisolidaris, han formulat una mateixa acusació. Pera ells la llei de repressió ha sortit de Catalunya. «El País», abans d'ahir, afirmava que la Solidaritat no atania a la llei per convenir-li la derogació de la llei de jurisdiccions i perquè era producte de les forces regionalistes. Ahir, «El Imparcial», afirma que es la burgesia catalana la que ha guiat la mà del senyor Maura.

Ni la burgesia, ni la Solidaritat. Això es afegir a l'ignorància, la mentida voluntaria. En Maura redactà la seva llei que va servir de patró an Joan Franco pera les seves ordenances repressives, y sols quan el rei vingué a Barcelona, les insinuacions tràgiques de la premsa madrilenya, que hauria vist ab gust un atemptat a aquesta ciutat, y un missatge del Comitè de Defensa Social, potser feren que en Maura accentués la severitat del seu projecte.

El Comitè de Defensa Social està compost gaire bé per personalitats monàrquiques y espanyolistes. Són estranyes a la vida catalana y a la mateixa burgesia catalana, menys intolerant que les altres burgesies espanyoles. Si a Madrid se produís el terrorisme i les costums de la ciutat permetessin la tolerància famosa de Londres, les dames de la seva aristocràcia tornarien a reunir-se per demanar, com ho feren quan la llei d'associacions, la contenció de l'esperit lliberal.

La nostra burgesia no tracta als seus obrers com els senyors andalusos, y «El Imparcial» ens permetrà citar als Larios, o que recordem com els «hidalgos» castellans tracten als seus camperols, y «El País» ens permetrà, també, que testimoniem la nostra pietat a les pobres dones manxegues, a les quals se les enganya al costat de les mules pera tirar de l'arada. Y la llei Casanoves, precursora de les actuals lleis, fou dictada per manament de la burgesia espanyola, constituïda a Madrid en assemblea llegendaria.

Teatres y Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.—Orquestra Filarmònica de Berlín dirigida per R. Strauss.—Concert primer.

L'intelligent crític musical madrileny en Cecili Roda, en un balanç musical de l'any 1907, publicat a «La España Moderna», s'ocupava ab certa detenció del moviment musical de Barcelona y fela un elogi, tan complet com merescut, del mestre Lassalle. Una de les coses que més li aplaudia era que hagués eliminat a Wagner dels programes dels seus concerts. Això—deia—és una prova de lo depurat del seu gust. Y tenia raó. Perquè—anava dient el crític de qui parlè—si bé era comprensible que fragments d'obres de Wagner se troassin en concerts, malgrat no esser escrites per aquest fi, quan el seu autor era totalment desconegut, no ho és ja ara quan, en aquest punt, tots sabem a que atenir-nos. Uns quants anys endarrera el nom de Wagner en els programes dels concerts podia servir per iniciar, res més que pera iniciar al públic en l'existència d'un nou art. Avui no representa altra cosa que una concessió

feta a la galeria, y al dir galeria volèm dir platea y tot, y que'l nom del mestre tingui de servir pera fer d'esqué, també es ben sensible.

Y tot això ho diem perquè's programes de la Filarmònica, en aquesta segona visita que'n fa, ens han semblat uns programes pera l'exportació. Y ab les reformes que a darrera hora hi han introduït, molt més encara. Si canviàvem la sexta sinfonia de Beethoven per la quinta, el preludi de «Parsifal» per el de «Tristan» y el «Tasso» de Liszt per els «Preludis», se creuen que'n donem gust, cal advertir que s'equivoquen de mitja a mitg.

Y consti que al fer aquestes manifestacions, ben sinceres, l'única cosa que sentim es no tenir una gran autoritat pera que la Filarmònica berlinesa pogués tenir-les en compte, com a observacions, en una pròxima visita que tingués a bé fer-nos. Que com més aviat serà, millor.

Quan no té de fer-se un estudi profund, el parlar de la Filarmònica de Berlín es tasca fàcil y agradable. Dir que una cosa arriba a donar l'impressió de lo perfecte sempre es plaent, perquè suposa que abans he pogut fruit de aquesta perfecció. Y si l'adjectiu de perfecte es aplicable alguna vegada, mai pot dir-se usant tan justificadament com ara, perquè les execucions de l'orquestra berlina justifiquen perfectament l'adjectiu d'irribable. A tal extrem arriben d'unitat, de fusió, de bellesa, en una paraula.

La perfecta fusió dels timbres orquestrals, sense que cap dels elements de la orquestra perdi la llur personalitat, la seguretat ab que toca l'orquestra's llessa a l'atac de la major sonoritat, la confiança ab que s'abandona a «planissimos» gaire bé imperceptibles, són coses tan admirables totes elles, que fan quedar boca badat. Altament els elements de l'orquestra estan tots a una alsiaria incommensurable. La corda, malgrat esser força reduïda, sona ab una gran robustesa, y els seus grups devegades semblen un sol instrument. En la fusta la dolcesa y la pastositat arriben a un grau màxim; el sò d'uns instruments fa l'efecte com si's perllongués el sò de uns altres. Y no diem res del metall: les trompes, sobre tot, malgrat la potencia de l'ur sonoritat, ataquen ab pasmosa seguretat tant els passatges aguts com altres de rapidíssima figuració.

Ab tot lo dit es ja com si haguessim dit també que totes les obres del primer concert varen esser executades pulcrissimament, cuidant tots els detalls y fent-los ressaltar ab una claretat magnífica.

En Ricart Strauss va revelar-se genial dirigint el seu poema «Don Juan». La tercera sinfonia de Beethoven va adquirir, conduïda per la seva batuta, tot el relleu y grandiositat que té. En lo de Wagner ja no va deixarnos tan convulsos. ¿Per què? Ens fora ben difícil precisarlo. Lo cert es que'l preludi de Tristan y la mort de Isolde, el Ventsberg de «Tannhauser» y la obertura dels «Meisters Cantores» no van produir-nos l'impressió y l'emoció d'altres vegades.

Y com que tenim per costum dir lo què ens sembla, així ho fem constar.

A. B. C.

Festes y sports

El Concurs de globos sospès

Degut a la direcció i força del vent regnant, s'ha suspès el concurs aerostàtic que devia celebrar-se aquesta tarda al Poble Nou.

Si les condicions meteorològiques ho permeten, la festa sospesa tindrà lloc demà a les onze del matí.

La caravana Automovilista

El secretari de la Comissió Organitzadora de la Carrera Internacional de voiturettes «Copa Catalunya», don Isidor de Salazar, ha rebut una carta del secretari del R. A. Club d'Espanya, notificant-li programa adoptat pels excursionistes que vindran ab automòbil desde Madrid y que es el següent:

Sortida de Madrid, el dia 24 del corrent. Arribada a Saragossa, el mateix dia a la tarda.

(Abans d'entrar a Saragossa, la Caravana del R. A. C. E. se reunirà ab l'organitzada pel R. A. C. de Barcelona, y ajuntant-se abdu caravanes faràn plegades i entrad, a la cap tal aragonesa).

Estada a Saragossa, els dies 25 y 26. Sortida de Saragossa, el dia 27 al matí. Arribada a Barcelona, el dia 27 a la tarda.

Excursió al Circuit del Baix Panadés ab l'objecte de presentar la cursa de voiturettes «Copa Catalunya», el 28 al matí. Retorn a Barcelona, el 28 a la tarda.

Estada a Barcelona, els dies 29 y 30.—Excursió a Tarragona, dia 31, sortint al matí pera presentar la carrera de motocicletes «Copa Símil».

La Caravana's disoldrà a Tarragona.

La Copa Catalunya

La Diputació provincial, com ja diguérem en la ressenya de la sessió últimament celebrada, va acordar concedir 3.000 ptes. per la segona premi de la carrera de «voiturettes». El premi es titularà «de la Diputació Provincial de Barcelona».

Del Concurs Hípic

El Concurs Hípic Internacional que organisa la Societat R. Polo-Club d'aquesta ciutat, y que tindrà lloc del 21 al 29 del mes entrant, revestirà gran importància no sols per la quantia d'ls premis en metalls y objectes d'art que's disputaran, notables genets espanyols y extrangers, si o també per figurar entre les proves els campions d'altura y llargada que després tenen entusiasmada entre ls aficionats als exercicis hípics.

Ab motiu del Concurs, les més importants companyies ferroviàries establiran un servei de catgers a preus reduïts desde les principals estacions fins a Barcelona, ab lo qual se facilitarà la vinguda de moltes persones que aprofitaran la ventajosa.

Coloms pels globos

El R. Aerí Club d'Espanya ha confiat a la R. Societat Colombòfila de Catalunya l'assignació de comunicacions per medi de coloms missatgers desde ls globos que se enlairaran en el concurs anunciat. Els coloms aniran provistos de tubus porta-dipatxos d'alumini y serán avisades desde ls punts de desens o bé pera avisar qual-sevol perill que corri pilot o la seva aproximació al mar.

La Societat Colombòfila ha movilitat ab aquest motiu deu coloms i q'è disposen ab tructor elèctric automàtic y a ra' aviar la arribada dels coloms, els amos dels quals són els senyors La Llave, Llipart, Vilardell, Servat, Barlett, Muntanola, Chaves, Delester, Reynals y Otázuca.

Balls

El Centre Republicà de la Dreta dels Aixamplis en obsequi a la Joventut de diu Centre, donarà un gran ball d'orquestra

avui a les nou de la vella. Queden convidats tots els socis.

Sardanes

A l'hoiatge social de l'A. P. C. (Escudellers Blancs, 8, pral), s'hi donarà aquesta tarda, de 6 a 8, una audició de sardanes.—De 3 a 7 d'aquí ta tarda y organitzat per la secció de Foment de la Sardana de l'A. P. C. tindrà lloc un festival de sardanes en el Parc Restaurant de Miramar.

Les tocades aniran a càrrec de la cobla «La Principals» de Badalona.

Festa Sportiva al C. A. D. C. I.

La Secció de Sports y Excursions del Centre Autonomista de Dependents tindrà la bona pensada d'organisar una vetllada d'educació física ab els valuosos elements ab que compta la florent entitat.

La festa va celebrarse ahir al vespre, y cal dir en honor dels seus organitzadors, que va esser molt simpàtica y agradosa; vegent-se tant extraordinàriament concorreguda que l'espai local ont va realisar-se fou insuficient pera donar cabuda a tots els que volgueren presenciar-la.

L'orde de la vetllada era aquest:

1.ª part.—Exercici de barra, pel senyor Muntaner (fíl).—Bastó ab dues mans, pels senyors Castelló y Corcelas.—Floret, pels senyors Castelló y Prat.—Bastó ab una mà, pels senyors Muntaner (pare y fill).—Bastó ab dues mans, pels senyors Riera y Roca.—Floret, pels senyors Castelló y Bayona.

2.ª part.—Sabre, pels senyors Muntaner (pare) y Prat.—Bastó ab dues mans, pels senyors Roca y Muntaner (fíl).—Pugilat, pels senyors Molinas y Figueras.—Bastó ab dues mans, pels senyors Bayona y Muntaner (fíl).—Espanya y daga, pels senyors Muntaner (pare) y Molinas.

Entre les dues parts va celebrarse un desens de mitja hora.

Tots els alumnes de la secció de Sports que prengueren part en aquesta festa, foren carinyosament aplaudits per la concurrència, rebent moltes felicitacions pel obtingut el professor de la secció senyor Muntaner, y els organitzadors de la vetllada.

Informació política

Pera celebrar l'indult den Nakens y companyies empresonats ab motiu de l'atemptat regi, pera demanar l'amnistia de tots els condemnats per delictes d'opinió i pera protestar de la llei de repressió del terrorisme, tingué lloc ahir al vespre un miting al Centre Progressista del carrer de l'Hospital.

Presidí'l diputat provincial senyor Pujol y parlaren els següents oradors:

Puig y Galceran, que elogià la festa y anatemità les condemnes que s'infliexen a ciutadans que no han fet més que manifestar el seu pensament.

Bonet, de «Metallans», que combaté la persecució de que es objecte la premsa d'opinió, y demanà que tothom s'oposés al projecte de llei de repressió del terrorisme.

Oróbitg, que després de celebrar la lliberació del vell republicà Nakens, feu una crítica de tota l'obra realitzada per en Maura desde que està al poder, fuetejant ab duresa y vibrants paraules les tendències que's poden observar en les lleis d'Administració local y la de repressió.

En termes semblants s'expressà'l senyor Matarrós, qui, ademés, feu un elogi den Nakens y advocà pera l'unió de tots els veritables democràtics.

El senyor Isart Pula donà compte de la dissolució de la Comissió gestora de l'indult den Nakens y del de tots els periodistes, després d'haver explicat les gestions realitzades per la mateixa. Se dolgué, ab paraules fortes, del poc apoi que, segons l'orador, han prestat a la seva campanya certes personalitats que devien ajudarlos y acabà censurant el projecte de llei sobre el terrorisme.

Cloqué l'acte'l senyor Pujol, qui felicità al Centre Progressista per l'acte que tenia lloc, acabament de la campanya realitzada en prò de l'amnistia de tots els condemnats per delictes d'impresmta. Se felicità de l'indult ja donat y acabà fent un elogi del Pressupost de Cultura y una censura pera els que'l combaten.

Tots els oradors foren aplaudits per la concurrència, no molt nombrosa, que assistí al miting.

Acció autonomista

Associació Nacionalista Catalana

Demà, a dos quarts de deu de la vetlla, el senyor Martí Roger, de Palamós, vis-president de la Junta Permanent de l'Unió Catalanista, donarà una conferència en el saló d'actes d'aquesta societat, desentrollant el tema: «Gènesi de la Monarquia catalana».

La Caravana's disoldrà a Tarragona.

INFORMACIÓ

DE BARCELONA

Garnet d'avui.

A les onze del matí: Miting de tolerància al teatre Tivoli.—A les quatre de la tarda: Vetllada de l'Escola Integral de Horta.—A dos quarts de cinc: Vetllada al Centre Popular Catalanista de St. A. de P.

A l'Hospital de Nens pobres de Barcelona (Concell de Cent, 437), se vacuna gratuïtament de deu a onze del matí, tots els diables, dimecres y divendres, sense que s'exigeix cap document que acrediti la pobresa al que vulgui vacunar-se.

El senyor governador assistí avui a la representació de «La Perra chica», parodia política per «La Patria chica», que sembla escrita per en Rodric Soriano. El senyor governador pera ocupar una butaca del Tivoli, vestia «smoking» y lluia les borses daurades. El redactor galant de «La Epoca», «Montecristo», hauria tingut pera'l senyor Ossorio la mitja riala que aixequen les cursileries burocràtiques.

El seu acompanyament se va permetre xuixear les escenes que'l públic aplaudia. Fa mal el Sr. governador tolerant que actui de contra-clac a els empleats quarts de la classe de quints y els inspectors de policia. Fins els de seguretat que sempre reien, no reien. La gent, fent rotlos, guaitava encursida.

El senyor governador anà al Tiví'l pera exercir la censura com si Barcelona fos Cuenca. També varem veure a un advocat fiscal.

No mancava més que'l jutge de guarda. Després, a la sortida, el govern civil sen

va anar rambla avall en manifestació de més de vuit persones, sense cap alteració.

Sant d'avui: 17.—Diumenge IV després de Pasqua.—Sant Pasqual Bailón, cl.—Sant de demà: Sant Félix de Cantalicó, cl., y Santa Eulencia.

Vida municipal

Han demanat permís: Els senyors Barbé, Ramaj y C.ª, pera instal·lar un forn al número 178 del carrer de la Diputació.

Don Joan Alvarez, pera instal·lar un forn al número 7 del carrer del Lleó.

Don Miquel Boxer, pera instal·lar un electre motor y una forn al número 15 del carrer de Sadurní.

Don Ignaci Masana, pera instal·lar un electre motor al número 2 del carrer de Descartes.

Ahir matí visità a l'alcalde'l nou comandant de Marina d'aquesta província, don Fredri Campanyó y Bonet.

També visitaren els diputats senyors Ventosa y Junoy.

S'ha celebrat una subasta, pera adquirir materials d'obra, pera tots els cementiris de Barcelona.

Tipo, 15.000 pessetes. Gastos, 4. Adjudicada a don Miquel Trill Nogué, per 14.250 pessetes.

Una comissió de propietaris de fora, visità ahir a l'alcalde pera demanar-li que s'evite les molesties als feliats, quan entrin vi de transit.

Ab tot y volguéssim atendre potser no serà possible per quan, ab l'excesa de vi, són molts els que entren altres matèries de pago. Així fa que tinguí tothom d'esser regonegut als feliats.

Ahir el senyor Bastardas, junt ab el Dr. Macaya y ab el senyor Fulgenc, visità les obres de la casa de Lactancia que's construeix al carrer de Coris.

Dintres, a dos quarts de cinc de la tarda's verificà l'entrega del premi al col·legi Condal, l'edifici del qual es el qui ha obtingut enguany, el que's destina a l'edifici millor construït durant l'anyada.

A la darrera sessió els senyors Zurdo, Vila y Valenhi hi presentaren una proposició que diu:

«La suspensió per el señor alcalde-presidente de la Base quinta del Proyecto de Presupuesto de Cultura, dejaria a aquel incompleto, si no viniera tal medida a sancionar el pensamiento que sosteni en el seno de la Comisión de Relema los elementos progresivos; l'atac se quería la enseñanza en estas escuelas, y como neutral—por fórmula de concordia—se consignó en la monada suspendida Base quinta. Siendo esto así, y en previsión de que el Excmo. señor Gobernador civil de la provincia, oída la Comisión Provincial, confirme tal suspensión, procede, a juicio de los concejales que suscriben, formular de nuevo la dicha Base quinta, para lo cual, y ya confirmado el voto de censura al señor alcalde en la actual sesión ordinaria, debe incorporarse al Proyecto de Presupuesto de Cultura la siguiente proposición de sustitución de la Base quinta: «La enseñanza en estas escuelas será independiente de toda religión, dogma ó culto; por ser esta obra de la educación de los sentimientos, complementaria de la labor pedagógica, de la exclusiva competencia de las iglesias, sean ó no oficiales, y de las familias en el hogar».

Se fa pública la celebració d'un concurs pera la provisió d'una plaça de professor de dibuix artístic, aplicat a la indústria, de l'Escola municipal de Arts del Districte X, dotada ab 1.300 pessetes anyals.

Els aspirants han d'acreditar ser espanyols; de més de 21 anys; tenir bona conducta y aptitud pera l'ensenyansa de l'assignatura comprovada per relació de mèrits y serveis.

En igualtat de condicions serán preferits els arquitectes, apreciats especialment els serveis o mèrits referents a pràctiques fetes a taller s i fàbriques y els prestats a la corporació municipal, sobre tot en escoles d'igual classe.

Se senyala'l pllasso de 15 dies pera presentar instancies a la Secretaría.

S'ha enviat al secretari del Ajuntament el següent telefonema: «Ajuntament aprobó proposició por usted redactada. Correo hoy remitele instancia. Agradecemos gestiones.—Alcalde, Bastardas».

Se tracta de lo referent als drets de timbre per lo de

Vicent, natural de Campos, provincia de Murcia, sobresortint, don Pere Coll Ruals, natural de Estany, provincia de Barcelona; don Angel Herraiz Ballesteros, natural de Villar de Domingo Garcia, provincia de Cuenca y Joan Torres Sala, natural de Vich, provincia de Barcelona, deixebles tots de l'Academia que en aquesta ciutat dirigeix don Baldomer Jardi.

Crídes judicials.—El jutge d'instrucció del districte de Terrassa crida a Salvador Mallofret Gibert; el de Chiva, a Maria Ramon Muñoz; el del districte de l'Unitat versitat, de aquesta ciutat, a Antonia Amador Bargas, Amalia Gabarrés González, Luisa Hernández Fullán, Maria González Salazar y als que s'creguin ab dret a l'herencia de don Josep Ricard Bulbena y Ertrany; el de l'Audencia, a Joan y Francesc Millet y Pagés; el de la Concepció, a Josefa Cabré Parés y Angel Fernández Jimenez; a Josep Castro, Dolores Garcia, Maria Oliveras, Josep Górriz, Vicens Felip y Francesc Ribas; el de l'Universitat, a Isabel Garcia y Jimenez, Josep Brú y Fornell y als seus pares, Joan Perez y Mabel Baret; el del Nord, als hereus de don don Josep Viñas Mata, y el de Premià de Mar, a Anton Rigola Masagú.

Durant la darrera guarda el jutjat del districte de l'Universitat va instruir 15 diligencies sumarials pels fets següents: lesions, 5; estafa, 2 y les demés per delictes de impremta, suïcidi, mort desgraciada, mort natural, expensió de moneda falsa, furt, incendi y tentativa de robo.

Fins aquest mitgdia estava de guarda el jutjat del districte de la Barceloneta, y després el de l'Oest.

*. Planos Ortiz y Cussó. Gran premi Milà, 1906. Al comptat, a plasses y loguers. Ramelletes, 19 y passeig de Gracia, 5.

Fets diversos

Gregori Carreras Garcia, de 64 anys fou turat en el dispensari de ferdes greus que presentava en tot el cos, per haver-se rat pel furt de l'escala, des del tercer pis de la casa n.º 23 del carrer de Sant Martí.

EXPLOSIÓ DE GAS.—A les nou de la nit foren curats en el dispensari de Llotja els següents individus: Joan Casajuana, de 45 anys, habitant al carrer de la Nau, 2, primer pis. Presentava 2 ferides contuses de pronòstic reservat.

Joaquim Giral, de 35 anys, habitant al mateix domicili. Presentava ferides al cap de pronòstic reservat.

Joaquim Giral, de 26, del mateix domicili. Tenia una ferida contusa a la regió frontal, també de pronòstic reservat.

Y Joaquin Garcia, de 39 anys, habitant al carrer de la Tapineria, 10. Tenia contusió a les espalles d'epronòstic lleu.

La causa del succeís fou una explosió de gas o regada en el quarto dels cambadors, de la casa ont viuen els tres primers.

L'explosió fou sorollosa, causant l'armar de tot aquell veïnat. Va destrossar part de l'escala y de l'entresol de la casa esmentada y greus perjudicis en els balconis de la mateixa y de les properes an ella.

Un cop curats els ferits, foren portats als seus respectius domicilis.

REMITITS

Hen sigui declarats a la "ZURICH" Companyia General d'Assurances contra Accidents y la Responsabilitat Civil a Zurich (Suïssa) ofícies en aquesta. Pimpessa, 54, pral, durant el passat mes d'abril 8616 casos d'accidents.

Pel Pressupost de Cultura

L'acte d'avui

El miting d'avui promet esser un acte de gran importancia per les valioses adhesions que an el mateix s'han rebut. Serà una esplendida confirmació de la voluntat popular, decididament favorable al projecte municipal de Cultura.

El miting comensarà a les onze del mati. A les deu s'obriran ja les portes pera que els assistents puguin, sense presses, escullir lloc. Es segur que abans de començar, l'espai teatre del Tivoli estarà ple, puig es gran l'interès que ha despertat el acte d'avui entre l'opinió liberal barcelonina, desitjosa de fer pública manifestació de ses idees davant de les propagandes intrants dels elements ultramontans.

Triomfal ressurrecció

Avui, damunt de la ciutat, la diada primaveral tindrà resplandors d'apoteosi. Tot a llum y totes les flames y tota l'allegria d'aquests esplendorosos jorns de primavera, magnificaran la nostra alèlua, el nostre triomfal ressurrecció. Perque avui, pera nosaltres, es Pasqua de Ressurrecció, la Pasqua de l'opinió liberal que ressuscita en un nou ambient de festa y joventut.

Passada per l'experiencia del seu estèril sacrifici en la creu del propi dogmatisme, al sortir de les tenebres del sepulcre que ha sigut per ella l'inactivitat dels últims temps, no ve a predicar abstraccions com abans. El tràmiz de la seva mort temporal l'ha redimida de tots els vells pecats de verbalisme y doctrinarisme que feien estèril la seva obra. Avui, conscient de les seves forces de la feina que elles li han de permetre dur a terme, no hi ha por de que perdís temps en vagues paraules. Mireu-la: bon punt tornada a la vida ja s'posa a la tasca, ja agafa les eines pera construir la futura Barcelona, la Ciutat ideal que tots veiem en somnis, aquella Ciutat cantada per l'Alomar en l'ardenta vibració de la seva prosa esplendorosa.

Aquesta Ciutat, visió de poeta avui, cal que devingui propra realitat. Així sols pot esser obra de l'opinió liberal: y aquesta praxi ment es l'obra que avui inaugura la nostra opinió liberal, l'opinió liberal de Barcelona. El miting del Tivoli no serà un miting com els demés, ruixat de paraules llesnades al vent, sense cap acció immedata en la vida. No: el miting del Tivoli serà, perque voldem que ho sigui, la afirmació de que la nostra causa és la causa de tots, de que a hem parlat del periode purament verbal, pera entrar en una nova época de la nostra vida, una época essencialment d'acció, essencialment constructiva, que deixi rastre positiu en la Ciutat, que renovi la seva manera d'esser material y el seu ambient espiritual, que la fassi empori de riquesa, de cultura y d'obra ciutadana.

Coaborem tots en aquesta obra, companys! Colaborem tots en aquesta renovació! Y quan la nostra Ciutat ja sigui lo que es nostre desitj, podrém dir orgulloso an aquells que ens l'envegin:—Veieu? Tot aquesta riquesa, tot aquesta poder, tot aquest benestar, tota aquesta magnificencia, son fecond resultat de l'acció que em prenguerem els ciutadans barcelonins en els moments liberals, aplicats per primera vegada en cert miting del Tivoli. Lavors de la campanya en defensa del Pressupost de Cultura.

La tesi den Plá y Deniel

En lo dit pel regidor regionalista, defensor de l'Arca de R. O. en l'última sessió del Consistori, hi ha dos afirmacions que convé rebatre: una, la de que en bona doctrina autonómica l'Ajuntament de Barcelona no tenia dret a fer lo que ha fet ab el Pressupost de Cultura; y l'altra la de que dit Pressupost, en les seves bases quinta y onzena, suposa una infracció constitucional.

En quant a la primera ab poques paraules quedarà de manifest l'absurditat de semblant teoria. Perque si els particulars tenen dret d'organisar les escoles neutres y fins laiques y anti-religioses que vulguin, ja farà l'avor de dirnos el senyor Plá y Deniel quin dimoni d'autonomia fora, la que posés la col·lectivitat municipal en pitjors condicions de dret que un senzill ciutadà. Y en quant a l'infracció constitucional suposada, no es el Pressupost de Cultura qui vulnera la Constitució, sino la vigencia d'una llei com la d'ensenyansa, que, essent molt anterior, de dret està per ella derogada.

Es cert que aquesta última llei estableix que l'ensenyansa ha d'estar d'acord ab els dogmes de la religió catòlica; però, fins deixant de banda que dit precepte sols se manté respecte de l'ensenyansa primària, cal recordar que la llei fonamental de l'Estat preceptua que no's molestaria a cap espanyol per les seves idees y creencies. Y vol el senyor Plá y Deniel pitjor molestia que la de privar que les escoles oficials, a les escoles que contribueixen a so tenir lo mateix que els catòlics, si no volen que siguin imposades a llurs fills doctrines que repugnen a la llur conciencia?

El Pressupost de Cultura està net de tot pecat d'infracció constitucional. Mentre que la llei d'ensenyansa vulnera la constitució, en lo més fonamental dels drets de ciutadania.

El miting d'avui

En el local del Centre Federal de la Barceloneta y organísat per totes les societats d'aquella barriada que s'han pronunciat a favor del Pressupost de Cultura, se celebrà anit un important miting en defensa del acord de l'Ajuntament de nostra ciutat y contra la suspensió que de part d'ell ha fet l'arcalde de R. O.

Presidí l'acte'l senyor Palassou, qui autorisà al secretari pera llegir les adhesions, les quals són moltes.

Seguà dament parlà'l senyor Garcia Anné, qui manifestà la més franca adhesió del partit federalista a l'obra del Pressupost de Cultura, acullit ab entusiasme per la Barcelona liberal, que protesta de l'arcalde d'un arcalde de R. O.

Acabà recomanant a tots els presents que acudeixin al miting del Tivoli y acompanyar a la Taula del mateix a entregar a l'arcalde popular les conclusions del miting.

El senyor Ribé, que'l seguí en l'ús de la paraula, s'allegrà de lo que ha passat ab el Pressupost de Cultura, perque tot lo passat ha contribuït a aixecar l'esperit popular.

Abans l'opinió no s'interessava per lo que feien els seus representants, però avui sí que s'interessa, y es per aquest interès que celebrem actes com el present pera contribuir ab ells a fer triomfar als representants del poble.

El representant del poder central ha sospès precisament la base quinta, que es la mostra més palpable de civilitat que s'ha donat de molt temps ençà a Barcelona.

Quan Lombardia encara pertenyia a l'Austria, se dictà un decret manant que la religió fos ensenyada a les escoles, y, contra aquest decret, s'hi alsiaren els catòlics, dient que la religió no deu esser ensenyada pels mestres, sinó pels capellans.

Però'l Pressupost té una part que devém defensar tots els autonomistes: la de que s'ensenyarà en català. Ademés de conquerir, així, una ensenyansa més sòlida, aferràrem la nostra personalitat de catalans.

Si la batalla del Pressupost la perdém, no hem de defallir. La victoria, en tot cas, no ha d'enorgullir als ultramontans, puig algun dia ens tornaran a treure de casa demanantnos que fem el Pressupost de Cultura.

El senyor Ferrer y Torres, obrer, posà de relleu les desventures que per la classe a la qual pertany porta l'estat actual de cultura en que's té al poble. Recomanà'l Pressupost de Cultura, primera tentativa que s'ha fet pera aixecar aquest nivell.

El senyor Mer y Güell comensà'l seu discurs fent un profund estudi del Pressupost de Cultura. Hi ha que sustentà—diu—que l'ensenyansa es funció de l'Estat. Y bé, quan aquesta ensenyansa's veu abandonada, aquells organismes forts que representen interessos socials tenen l'obligació de suplir la manca.

D'ací que Barcelona, que està en plena vida, s'ha decidit a plantejar el problema de l'instrucció, abandonat pels municipis anteriors y per l'Estat que's desgoverna.

En les escoles que's projecten s'hi darà instrucció integral ab mètodes moderns, no com els d'ara, que no fan més que amonar als nois, als quals s'ensenyava en idioma que no entenen.

A l'alumne se li procura desvetllar aquells sentiments innats en l'home que molts vegades, per manca de guia, se perden. D'aquesta manera's faran homes que pensaran per ells mateixos, evitant així que's homes de la societat futura siguin arrosegats per un aixirer, com a remades de bens.

Avui, en plena solidaritat, ens es necessari construir una altra, dintre d'aquella, pera vencer el sectarisme blanc. Es necessari que l'element liberal s'enrobusteixi pera evitar que aquell sectarisme triomfi.

Els catòlics podrien protestar si l'ensenyansa a les escoles hagués estat antireligiosa, però no poden ferho essent aquells neutres. Ab la neutralitat anem a rectificar lo que ha passat fins avui en moltes escoles laiques.

Però al fundarse la Solidaritat Catalana van deixar d'entrar els ferroxistes y els dinásticos. Y aquests, davant d'una obra de tolerancia com es el Pressupost, s'han aixecat pera destorbar la Solidaritat Catalana.

Nostre companya Xavier Gambús posà fi als parlaments, senyalant la part activa que l'arcalde de R. O. prengué en l'elaboració del Pressupost de Cultura, no pensant en suspensió fins que d'una altra autoritat existien els documents que han comogut Barcelona.

La campanya feta contra'l Pressupost ha estat inspirada en mòbils polítics, puig no's pot creure que protesten els catòlics d'uns atacs que ningú's interfereix.

L'arcalde de R. O. ha sospès la base quinta amparant-se en les facultats que la llei li concedeix, però a nosaltres ens queda'l dret de dirigir a l'arcalde fins a quin punt hi ha dret d'invocar una llei que està a punt d'esser derogada.

En nom de la tradició catalana vol inutilitzar una obra de tolerancia, quan nosos avantpassats, sempre liberals, permetien en plena época, dita d'obscurantisme, aixecar una iglesia jueva davant d'una de catòlica, y avui, en ple sigle XX, no's permet alzar una escola neutral davant d'una de religiosa.

Els elements liberals que pensaven que conquistant la majoria, podriem, desde'l poder, realisar les nostres aspiracions, ens trobàrem avui ab un arcalde de R. O. que's demostra que allò no es possible. Volem treballar dintre la llei, y en virtut d'ella se's treu de la legalitat.

Dintre o fora d'ella sabrem, els ciutadans de Barcelona, realisar nostra obra de cultura y de tolerancia.

El president, després, donà per acabat l'acte. Tots els oradors sigueren molt aplaudits per la nombrosa concorrencia que omplia'l local.

Els oradors sigueren obsequiats ab dolços y xerès per la Comissió organitzadora, visitant després el C. N. R. d'aquella barriada.

L'acte s'acabà a les dotze.

Noves adhesions

Senadors: Odon de Buen, Eusebi Jover. Diputats provincials: Cruells, Gubern, Micó, Tona, Calvo, Pujol, Nogués, Millan, Codera y Serra.

Diputats a Corts: Jaume Carner, Josep Maria Vallés y Ribot, Amadeu Hurtado, Joaquin Salvatella, Eusebi Corominas, Joan Moles, Felip Rodó, Juli Marial, Josep Torres Sampol, Emili Junoy, Josep Llaí, Laureà Miró y Julià Nogués.

Centre Nacionalista Republicà d'Igualada.

Foment de les Arts Decoratives. Ajuntament de Figueras.

Associació Artístic-Catalanista del Poble Nou.

Societat d'oficials paletes de Sant Andreu de Palomar.

Cebrià Montoliu.

«El Amigo del Pueblo».

Societat d'Obrers fusters de Sans.

Societat d'Obrers paletes de Barcelona.

Societat d'Obrers fusters de Barcelona.

Agrupació Artística.

Informació de Madrid

SERVEI DE "EL POBLE CATALÀ."

9 mati

La premsa madrilenya

«El Imparcial» contesta a lo que ha dit «La Epoca» contra's que comb ten el projecte de represió del terrorisme.

«El Liberal» parla d'l mateix assumpte y convida als periòdics que estiguin conformes ab la llei del terrorisme a que vaguin a informar davant la Comissió.

De la mateixa qüestió parla «El País», dient que'l senyor Maura ha fet despertar l'opinió pública ab el susdit projecte, cosa que n'ls democràtics, liberals y republicans haurien conseguit.

L'A B C tracta de les conferencies que han celebrat els diputats liberals ab els quedes de les m'nories par n'ari s'p'ra la derogació de la llei de jurisdiccions. Se diu de que la petició sigui feta sols pels catalans, quan per ésser l'hi general s'ha aplicat a tot l'Estat espanyol.

10 mati

La "Gaceta"

Publica les següents disposicions: R. D. decidint que no hi h'ha lloc al recurs elevat per la sala de govern de la Audiencia de Madrid contra'l general del seté cos d'èxercit per incompliment de una sentència del Jutjat de l'Inchusa.

Resolucions adoptades pel m'n'seri de Gracia y Justicia respecte al personal de la carrera judicial y fiscal en el mes de abril darrer.

R. O. donant 600 pessetes a les Escoles Superiors d'Indústries de Terrassa y Vilanova y Geltrú pera premis ordinari y extraordinari als alumnes.

Ascendint al càtedrà de l'Universitat de Barcelona don Lluís Clarà.

Nomenant primer s'sor d'èl l'Escola Superior d'Indústries de Terrassa a don Isidre Ignasi González Cabos.

Donant a l'Escola d'Arts y Indústries de Barcelona 2.000 pessetes destinades a premis dels alumnes.

La República Cubana y Espanya. Pera correspondre a la visita de la fragata «Nautilus» a l'Havana, el Govern ha decidit enviar a Espanya al guardacostes «Arany», primer barco ab que la marina cubana ha comptat.

La premsa y els ciutadans de la Cuba han manifestat al consúl de Cuba que dit barco visiti port al tornar de Huelva.

A l'Havana l'Arany fou despedit pels cubans y espanyols.

Del Centenari

A un quart d'una s'ha inaugurat l'Exposició històrica del Centenari, ab assistència de tota la familia real, excepte l'infant don Fernán.

Hi han assistit també els governadors civil y militar, l'arcalde y tot el Govern, exceptes senyors Maura, Primo de Rivera y Besada.

També hi han concorregut nombroses comissions de tots els centres oficials y decents de Madrid.

Una campanya de cassadors, ab bandera y música ha tributat els honors de ordenansa a les reials persones.

Al arribar a l'Arca de la Paix, ha pronunciat un discurs de salutació y altres el ministre d'Instrucció pública ha pronunciat un altre discurs declarant oberta la Exposició en nom del rei.

Un cop acabada l'obertura oficial, el rei ab la seva familia y personatges palatins, ha recorregut les sales, detennintse davant de moltes de les colleccions exposades sobre les que ha demanat d'atenció a la Junta executiva que l'acompanyava.

La Exposició es interessant.

Hi figuren armes, trajes, quadros, miniatures, teles, mobles, tapissos y joies.

Exposen, entre altres: les academies, la Casa Real, l'Ajuntament de Madrid, l'Arxíu, la Biblioteca Nacional, el Senat, el Congrés, els museus, Naval y d'Art, la infanta Isabel y la noblesa de Madrid.

Son notables les instal·lacions formades de quadros den Goya, les de caricatures, esmalts, de trajes, de tapissos, en la que hi h'als més típics den Goya y altres de Balen, Maella y Jordán, els trajes militars de l'infanteria de Jaen, regiment que va formar el duch de Medinaceli y trajes militars de tots els cossos en la guerra de l'Independencia.

Aquests darrers están sobre maniquis vivents perque s'ha realisat la idea de vestir als soldats ab trajes historics fets baix la direcció del Negociat de vestuari del Estat Major Central.

Ahir, a les portes de les diferents sales

EL EXPLORADOR.—Basar de calat de totes classes a preus econòmics.—Hospital, 83.

apareixen soldats vestits de guardia de corps, carrabiners reials, granaders del Rei, infanteria lleugera y altres trajes molt variats y vistosos.

A la sortida del Palau de la Biblioteca y Muscus, que és ont hi ha la exposició, el Rei ha revisat a la campanya que ha rendit honors y després aquesta ha desfilat davant del monarca.

En el pòrtic del Palau s'ha instal·lat un canó del any 1775.

Saragossa.—El trasllat de les despulles dels heroes de la guerra del any viuit al mausoleu del Portillo serà un acte solemnisssim.

Les cendres serán portades en un carromó d'artilleria.

L'Òpera den Pérez Galdós «Zaragoza» s'estrenarà el dia 20.

El dia 24 arribaràn els automobilistes de Madrid que's dirigeixen a Barcelona pera assistir a la cursa de la copa «Catalunya».

Marxaràn a Barcelona el dia 27.

El pintor català don Ramón Casas ha venut un altre cuadro que exhibia en la Exposició franco-espanyola.

La Real Academia Espanyola celebrará demà a les cinc de la tarda, solemne sessió commemorativa del Consistori del 2 de Maig de 1808.

Presidirà la sessió el rei, acompanyat de la familia real.

El director de l'Academia don Alexandre Pidal llegirà un discurs alusiu al acte, y don Josep Echegaray donarà lectura a varíes poesies patriòtiques.

4 tarda

La Companyia de M. Z. A.

S'ha autorisat a la campanya carillera de M. Z. A. pera fixar a 9 pessetes la tonelada'l preu de sis que regeix ara en la tarifa 105 de petita velocitat pera'l transport de cereals y les seves farnes, grans y rahims per vagó de 8.000 kilos desde Barcelona a Reus y viceversa.

Se diu que durant l'exercici de 1907 s'ha obtingut el major benefici que fins avui ha registrat la Companyia.

Els comptes que's presentarán a la junta general acusen, en conceptes generals, les següents quantitats.

Total general d'ingressos: pessetes 111 milions 947.046.

Total general de gastos: 50.448.689 pessetes.

Producte net: 61.498.357 pessetes.

D'aquesta quantitat se'n dedueixen per càrrec d'explosió 47.115.158 pessetes, restant un benefici o producte líquid de 14.383.199 pessetes.

Aquest benefici se repartirà del mode següent: 7.951.008 pessetes a distribuir entre les 469.938 accions, a raó de 16 pessetes per acció, lliures d'impostos. A amortissació de material mòvil 3.000.000 pessetes. Y el saldo de 3.700.000 pessetes se porta al fondo de reserva pera obres de millora, previ el pago d'impostos a càrrec dels accionistes.

El benefici net del exercici de 1907 excedeix en 2.028.792 pessetes del de 1906.

Entre'l acord que's proposaràn a la junta figura'l d'elevant a 400.000 pessetes la dotació pera 1908 pera'l servei de retirs des agents y de les pensions per viudes y orfes, que en els anys anteriors era de 300.000 pessetes.

El producte per moviment de viatgers ha augmentat en 1907 de 426.093 pessetes. En el servei de mercaderies hi ha hagut un gran velocitat y un augment de 67.912 pessetes, y en petita de pessetes 2.727.870.

El número de viatgers que durant el passat any ha circulat per les línies de la xarxa es de 12.697.370.

Sembla segur que en la junta de demà serán recollits tots els consellers que cessin, y que son els senyors don Lloç Anco, don Alexandre Pidal, don Gastón Gortázar, don Almirall Duperré y don Domingo Taberner.

6'30 tarda

Petició rebuda

Pel ministeri de Foment s'ha desestimà l'instancia dels corredors de Comerç de que s'ells hi concedís l'ls mateixos drets que els agents de Cambi y Borsa de Madrid.

Interessos de Barcelona

El secretari de l'Ajuntament de Barcelona ha estat conferenciant largu estona ab el director de lo Contenciós, seguint l'estudi de la fórmula de solució en el plet de les liquidacions de drets reals.

Aquesta tarda enviarà a Barcelona la exposició ja redactada pera la firma del arcalde.

Exposició retrassada

Valencia.—S'ha perllongat per altre diumenge l'inauguració de l'Exposició d'art retrospectiu organísada pel «Rat Penat».

Republicans solidaris a Lisboa

Badajoz.—La premsa republicana de Portugal confirma que s'espera l'arribada a Lisboa dels diputats republicans catalans senyors Vallés y Ribot, Carner y Hurtado pera visitar als seus correligionaris lusitans.

Sembla que'l Govern portugués pensa impedir tot acte públic.

Se diu que s'ls excursionistes intenses algun acte contra la tranquil·la governamental, serien conminats a creuar la frontera.

Els metjes catalans

Aquesta tarda sortirán cap a Barcelona els metjes que han assistit al Congrés de Cirurgia.

Serán despedits a l'estació pels congressistes.

Pel Centre Ibero-Americà

Pel ministeri d'Instrucció pública s'ha concedit una subvenció de 5.000 pessetes pera l'orquestra sinfònica de Madrid y altra de 2.000 pessetes ab desit al Centre Ibero-Americà.

El Suprem y la premsa

El Tribunal Suprem

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL. — Avui, al matí de 11 a 12 hores, representació de la gran obra «En Joan dels miracles» i la comedia «El bon Policià».

TEATRE TIVOLI. — Avui diumenge, tarda a les tres en punt i nit a tres quarts de nou.

TEATRE DE NOUETATS. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Avui, diumenge, penúltima de la temporada, 19 d'abonament, darrera del primer torn i dijous i diumenges.

TEATRE CATALÀ (Romea). — Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre i nit a tres quarts de quatre.

TEATRE DE NOUETATS. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

EL TIO LEON. — Demà diumenge, Secció Vermouth. «La Patria chica».

EL DORADO. — Teatre de Catalunya. Compagnia còmica-dramàtica del Teatre de la Comedia, de Madrid.

TEATRE DE NOUETATS. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

TEATRE DE NOUETATS. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA CARNE FLACA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA PERRA CHICA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA CARNE FLACA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA CARNE FLACA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA CARNE FLACA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA PERRA CHICA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA CARNE FLACA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA CARNE FLACA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA CARNE FLACA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA PERRA CHICA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA CARNE FLACA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

LA CARNE FLACA. — Demà diumenge, tardes a les tres i nit a tres quarts de nou.

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA. — Avui, a les nou en punt del vespre.

ORQUESTA FILARMONICA DE BERLIN. — Dirigida per l'eminent mestre Ricard Strauss.

Cinematògrafs

REAL CINEMA NAPOLEON. — Continua l'exhibició de la pel·lícula d'acció de 200 metres.

Imprempta i estereotipia, Fontany, 2, ter.

BOULET COMERCIAL

Moviment de Borsa

16 de maig 1908

Transaccions

La contractació d'aquest matí al Casino Mercantil ha transcorregut encalçada. Ni la Renda ni les accions carrielles, han aconseguit la mateixa modificació. La tanca a les deu ha donat l'Interior 83'62, els Nords 68'80 i els Abadonats 92'25.

Una petita millora que ha iniciat París al cotitzar nostres carrielles, s'ha traslluat en nostre mercat en alta. No per això ha transcorregut la contractació més animada que de costum an al contrari com més dies transcorren més abatuda sembla tornar nostra Borsa. L'Interior, malgrat la paralització de negoci, continua ab remarcatible fermesa avençant pas a pas.

El curs seguit fins a les quatre de la tarda: L'Interior debuta a 83'60 aconseguint pujar a 83'70 i recula després a 83'60. L'Amortissable de 6 mesos i 1/2 repulsa a cotisar.

El Nords de 68'90 pugen a 69'00 i tornen a 68'90.

Els Abadonats de 92'50 baixen a 92'45 pugen després a 92'65 i tanquen a 92'50.

En obligacions de 27'30 recullen a 27'10. En obligacions de 3 per cent, a 73'50 del 5 a 105'75; Segovies, a 105'75; St. Joan les Abadeses, a 80'25; Abadonats del 4, a 97'65 del 2 1/4, a 57'00, de la Serie B, a 10'00; Roda a Reus, a 54'75; Orenses, a 54'75, i Ebrés, a 60'00.

Ab molt poca animació ha transcorregut la darrera sessió al Casino Mercantil.

La tanca a les sis ha donat la diferència següent:

Interior. 83'60 83'60 0'00

Nords. 68'85 68'80 0'05 p.

Abadonats. 92'50 92'25 0'25 g.

Orenses. 00'00 27'00 0'00 g.

Colonial. 00'00 00'00 0'00

Els francs s'han cotitzat a 14'70 i els lliures esterlins a 28'81.

BORSA DE BARCELONA

COTITACIÓ OFICIAL

Londres 90 dies. 00'00 28'27 00'00

Londres xeo. 28'28 00'00 28'31

París. 14'76 00'00 14'78

M. d. i. i. i. 0'00 0'00 0'00

S. d. f. 0'00 0'00 0'00

Deute Interior 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Deute Interior, comp. 5 A. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 B. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 C. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 D. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 E. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 F. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 G. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 H. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 I. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 J. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 K. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 L. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 M. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 N. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 O. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 P. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 Q. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 R. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 S. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 T. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 U. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 V. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 W. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 X. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 Y. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 Z. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 A. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 B. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 C. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 D. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 E. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 F. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 G. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 H. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 I. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 J. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 K. 4. 83'60 00'00 00'00

Deute Interior, comp. 5 L. 4. 83'60 00'00 00'00

BORSA DE MADRID

Interior. 83'60 83'60 0'00

Nords. 68'85 68'80 0'05 p.

Abadonats. 92'50 92'25 0'25 g.

Orenses. 00'00 27'00 0'00 g.

Colonial. 00'00 00'00 0'00

Els francs s'han cotitzat a 14'70 i els lliures esterlins a 28'81.

BORSA DE PARIS

Interior. 83'60 83'60 0'00

Nords. 68'85 68'80 0'05 p.

Abadonats. 92'50 92'25 0'25 g.

Orenses. 00'00 27'00 0'00 g.

Colonial. 00'00 00'00 0'00

Els francs s'han cotitzat a 14'70 i els lliures esterlins a 28'81.

VALORS ESPANYOLS

Ext. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

Id. Int. 4 p. 100. 83'60 83'60 83'62

PLASSA DE BARCELONA

Interior. 83'60 83'60 0'00

Nords. 68'85 68'80 0'05 p.

Abadonats. 92'50 92'25 0'25 g.

Orenses. 00'00 27'00 0'00 g.

Colonial. 00'00 00'00 0'00

Els francs s'han cotitzat a 14'70 i els lliures esterlins a 28'81.

COTONS

Interior. 83'60 83'60 0'00

Nords. 68'85 68'80 0'05 p.

Abadonats. 92'50 92'25 0'25 g.

Orenses. 00'00 27'00 0'00 g.

Colonial. 00'00 00'00 0'00

Els francs s'han cotitzat a 14'70 i els lliures esterlins a 28'81.

CAMBIS SOBRE LONDRES

Interior. 83'60 83'60 0'00

Nords. 68'85 68'80 0'05 p.

Abadonats. 92'50 92'25 0'25 g.

Orenses. 00'00 27'00 0'00 g.

Colonial. 00'00 00'00 0'00

Els francs s'han cotitzat a 14'70 i els lliures esterlins a 28'81.

BORSA DE MADRID

Interior. 83'60 83'60 0'00

Nords. 68'85 68'80 0'05 p.

Abadonats. 92'50 92'25 0'25 g.

Orenses. 00'00 27'00 0'00 g.

Colonial. 00'00 00'00 0'00

Els francs s'han cotitzat a 14